

YTTRANDE

Förslag och kommentarer i ärendet "Kommunfullmäktiges uppdrag och kommunstyrelsens återremiss om att utreda parkeringssituationen på Saltholmen/Långedrag".

Södra Skärgården i samverkan, SSIS, konstaterar att det tjänsteutlåtande som nu tagits fram av stadsledningskontoret är klart bättre än de tidigare utredningarna TPUSS och TPULS, med vidhängande tjänsteutlåtanden från stadsledningskontoret. Men vi vill ändå bidra med några synpunkter och konstruktiva inspel till beslutsprocessen.

SSIS fokuserar i detta yttrande bara på stadsledningskontorets förslag till beslut. Brödtexten i övrigt kommenterar vi gärna om så önskas.

Vi föreslår först reviderade förslag till beslut enligt nedan till beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Mycket överensstämmer med stadsledningskontorets förslag. Våra förslag till ändringar är understruken. Samläs gärna våra förslag till beslut med stadsledningskontorets förslag.

Därefter motiverar vi i kursiv stil våra ändringsförslag till varje beslutspunkt.

Våra förslag är i huvudsak inriktade på en tydligare prioritering utifrån vilka grupper som har störst behov av närhet till skärgårdsterminalen samt hur man kan nå en högre grad av samnyttjande och klokt nyttjande av befintliga parkerings- och båtuppläggningsytor på Saltholmen/Långedrag och Hinsholmen.

SSIS' förslag till beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Göteborgs Stads Parkerings AB får i uppdrag att:
  - på Saltholmen/Långedrag renodla olika parkeringsområden för olika användargrupper så att besökande inte konkurrerar om platser med boende och verksamma,
  - etablera in- och utfartsbommar till samtliga delområden som är avsedda för förhyrda platser, områdestillstånd/dagtillstånd såväl på Saltholmen som på Långedrag.
  - avsevärt sänka parkeringsavgifterna på Långedrag för platser med krav på boende/verksamhet i Södra skärgården i syfte att fortsatt möjliggöra besöksparkering på Saltholmen,
  - flytta besöksplatserna på Saltholmen från Slingan till Rattgatans norra del
  - främja bilpooler, bildelning och platser med elanslutning,
  - förenkla och tydliggöra sitt kösystem för Saltholmen/Långedrag,

2. Kommunfullmäktiges uppdrag 2016-05-12, § 8, till Göteborgs Stads Parkeringsbolag och Grefab AB att förändra Grefabs AB:s platser för båtuppställning närmast väster om terminalbyggnaden till parkering för boende och verksamma i Södra skärgården, kvarstår oförändrat. Nämnda bolag får därutöver i uppdrag att aktivt utveckla kombinationsanvändning för besöksparkering/båtuppläggning i syfte att effektivisera markens nyttjande året runt på områden som lämpligen kan användas gemensamt via nyttjanderättsavtal bolagen emellan.
3. Trafiknämnden får i uppdrag att förbättra trafiksäkerheten på Saltholmsgatan, att tillsammans med Västtrafik utreda möjlighet till kompletterande busstrafik till andra mål i staden, sommartrafik mellan Hinsholmen och Saltholmen, fler båtförbindelser till Stenpiren och att skapa en säker och väderskyddad cykelparkering vid Saltholmens terminal.
4. Fastighetsnämnden får i uppdrag att i samverkan med Göteborgs Stads Parkeringsbolag AB och Grefab AB utöka parkeringsmöjligheter och båtuppställning i Långedrag och Hinsholmen, samt ansöka om planändring då förutsättningarna för en utbyggd terminal klarlagts.
5. Byggnadsnämnden får i uppdrag att inom ramen för den nu aktuella nya översiktsplanen utreda möjligheterna för kompletterande angoringspunkter för skärgårdstrafik som avlastar Saltholmen.
6. Kommunfullmäktiges uppdrag 2016-05-12 § 8 att utreda hur parkeringssituationen kan förbättras och utökas på Saltholmen/Långedrag, förklaras fullgjort.

SSIS´ förslag till beslut i kommunstyrelsen:

Stadsledningskontoret får i uppdrag att under hösten 2020 återkomma med en redovisning av om de beslut som fullmäktige fattar i detta ärende då är genomförda och med en bedömning av effekterna av dem.

SSIS´ kommentar till p 1:

Utgångspunkten måste vara att det begränsade antalet parkeringsplatser som finns i området måste prioriteras tydligt utifrån vilka grupper som mest frekvent har behov av att resa till och från Södra skärgården, eftersom det är på Saltholmen som skärgårdsterminalen är belägen.

Hur ser då olika gruppers behov av parkeringsmöjligheter i terminalens närhet ut?

- **Boende och verksamma i Södra skärgården** är kontinuerligt beroende av skärgårdstrafiken som infrastruktur på samma sätt som andra boende och verksamma i staden är beroende av ett tillgängligt väg- och kollektivtrafiknät. Deras behov av närhet till skärgårdsterminalen måste därför prioriteras högst.

- **Delårsboende/-verksamma i och besökande till Södra skärgården** är också beroende av skärgårdstrafiken, men inte lika frekvent över hela året. Det är därför rimligt med lite längre avstånd mellan parkering och båtterminalen.
- **Småbåtsanvändare vid och besökande till Saltholmen** har inget behov av närhet till skärgårdsterminalen. Även deras parkeringsmöjligheter får därmed anordnas på längre avstånd från skärgårdsterminalen.
- **Vinterupplagda fritidsbåtar** har definitivt inget behov av att ligga nära skärgårdsbåtarna. De kan mycket väl tas upp, vinterförvaras och sjösättas på helt annan plats

Perspektivet måste således vara att det är prioriteringskategorierna två, tre och fyra som inte ska konkurrera om platser (förhyrda, tillståndsplatser och dagtillstånd) med de boende/verksamma i Södra skärgården. Vi föreslår därför en omformulering av stadsledningskontorets förslag på denna punkt.

För att göra praktisk verklighet av förslaget ovan om att besökare inte ska konkurrera om platser avsedda för boende/verksamma i Södra skärgården, bör dessa delområden förses med in- och utfartsbommar. Otillbörligt nyttjande av de parkeringsområden på Saltholmen som är förhyrda är ett stort problem för boende/verksamma i skärgården. Alternativa parkeringsmöjligheter saknas i närheten, tiden till nästa båttur är ofta 1 – 2 timmar, missar man sista båten får man ta in hos släkt, vänner, hotell eller sova i bilen. Konsekvenserna av att bli av med sin parkeringsmöjlighet är således mycket svårare att hantera för en skärgårdsbo än för en fastlandsbo. Parkeringsbolaget motsätter sig bommar, men enligt vår mening, utan sakligt grundade skäl.

Vad gäller förslaget om "en tydligare prisdifferentiering" vill vi understryka att en sådan differentiering, med hänsyn till att Saltholmen redan idag har de i särklass högsta avgifterna i stadens motsvarande lägen för likvärdiga parkeringsplatser, enbart kan handla om rejält sänkta, förslagsvis halverade, avgifter för tillståndsplatserna på Långedrag; Vikebacken och Saltholmsgatan. Det skulle leda till en överflyttning av skärgårdsboendes parkering från Saltholmen till Långedrag för personer som inte ofta och frekvent använder sin bil, vilket skulle lätta trycket på Saltholmen och möjliggöra fortsatt gästparkering för besökare och småbåtsanvändare ungefär som nu. (Bortsett förstås från Yttre Saltholmen närmast skärgårdsbåtarna, som enligt kommunfullmäktiges beslut skall omvandlas till parkering för boende och verksamma i Södra Skärgården.)

När det gäller vårt föreslagna tillägg om "bildelning" så handlar det om den långvariga tradition som vi från skärgårdens sida har utvecklat för att dela bil mellan generationer, släkt och vänner till dels beroende på bristen på parkeringsmöjligheter på Saltholmen. Men även för att många sett det som en möjlighet till gemensamt nyttjande av en real resurs. Det har bl a bidragit till att Södra skärgården har det i särklass lägsta bilnehavet per capita bland alla småhusområden i Göteborg och t o m mycket lägre än alla flerbostadsområden (på primärområdesnivå) utom något eller några enstaka i staden.

SSIS för konstruktiva diskussioner med Parkeringsbolaget om hur frågan om bildelning kan utvecklas vidare. Vi vill gärna fortsätta att utveckla vår modell för bildelning tillsammans med

Parkeringsbolaget. De har möjlighet att inom ramen för sin verksamhet att t ex medge att de mest attraktiva parkeringsplatserna närmast båtterminalen upplåts för bildelningsplatser.

Parkeringsbolaget bör dessutom under denna punkt få i uppdrag att förenkla och förtydliga sitt kösystem för förhyrda (fasta) platser, tillståndsplatser och dagtillstånd. Idag har bolaget särskilda köer för dessa kategorier uppdelat på varje delområde på Saltholmen/Långedrag, vilket gör systemet fullständigt ogenomträngligt (även för bolagets egen personal). Enkelhet, tydlighet och transparens borde vara ledord för ett förbättrat kösystem.

SSIS förslag är att det bör finnas en kö på Saltholmen för förhyrda (fasta) platser, en kö för tillståndsplatser och en kö för dagtillstånd (som används av de som pendlar ut till skärgården för att arbeta där). Och motsvarande för Långedrag.

Vi föreslår också att en kö inrättas för rörelsehindrade boende på öarna med placering så nära skärgårdsbåtarna som möjligt.

Dessutom bör antalet platser för rörelsehindrade besökande utökas. Idag finns bara två parkeringsplatser för dem på hela Saltholmen. Det är naturligtvis alldeles otillräckligt. Vi har föreslagit att ytterligare ett antal besöksparkeringar för rörelsehindrade anläggs på Saltholmsgatans sydöstra sida mellan bussarnas vändslinga och transformatorstationen. Det skulle kunna ge ett antal platser för dem med särskilt behov av god och enkel tillgänglighet till skärgårdstrafiken.

SSIS' kommentar till p 2:

Sista delen i stadsledningskontorets beslutsförslag bör utgå och ersättas av vårt förslag enligt ovan. Vi föreslår däremot ett tillägg till kommunfullmäktiges tidigare givna uppdrag.

Kommunfullmäktige har sedan tidigare fattat beslut om att småbåtuppläggningsen i närmaste läge till skärgårdsterminalen skall ersättas till förmån för parkering för boende och verksamma i Södra Skärgården. Det rör sig om ett fåtal båtar och det är definitivt ingen rocket science att lösa den frågan. Vi konstaterar att Grefab inte godvilligt vill medverka till en god lösning ur ett samhällsperspektiv, men några trovärdiga skäl för den saken presenteras inte.

Stadsledningskontorets tilläggsförslag till fullmäktiges tidigare uppdragsformulering strider därför enligt vår mening mot fullmäktiges redan beslutade uppdrag.

Dessutom är det ett optimalt marknyttjande att kombinera båtuppläggning vintertid med besöksparkering sommartid. Idag är hela systemet tyvärr suboptimerat.

T ex ligger Talattagatans område för besöksparkering näst intill öde under vintertid, samtidigt som fritidsbåtar är upplagda på Saltholmen, där det konstaterat råder brist på parkeringsplatser för året-runt-boende i skärgården. Talattagatans parkeringsområde bör därför till dels nyttjas för båtuppläggning vintertid när behovet av besöksparkering är som lägst.

Ett exempel på det omvända är Hinsholmens båtuppläggningsområde. Lågutnyttjat under sommarhalvåret då båtarna ligger i sjön, samtidigt som trycket på besöksparkering är som högst. En enkel och billig åtgärd som skulle underlätta besöksparkeringen vore att måla upp parkeringsrutor på inre Hinsholmsområdets båtuppläggningsyta.

Dessa båda områden är utmärkta exempel på hur ett byråkratiskt "stuprörstänkande" inom respektive organisation, kan resultera i lösningar som framstår som aningen intelligensbefriade. Bolagen ser helt enkelt inte till invånarnas bästa ur ett helhetsperspektiv.

Det är inte särskilt svårt att inse att båtuppläggning och besöksparkering i många kustnära lägen faktiskt är en idealisk kombination. Småbåtarna behöver marken under vinterhalvåret men inte under sommarhalvåret. För besöksparkeringen är behovet det omvända, stort behov sommartid - då båtarna ligger i sjön, och litet behov vintertid – då båtarna ligger upplagda. Varför då inte kombinera dessa komplementära behov på de ytor som redan finns?

Därför bör kommunfullmäktige uppdra åt båda dessa bolag att aktivt samarbeta för att tillgodose de behov som finns ur ett befolkningsperspektiv. Det bör enkelt kunna lösas med nyttjanderättsavtal mellan bolagen, vilket skulle gagna befolkningen och dessutom stärka båda bolagens respektive ekonomi.

SSIS vill också som sin uppfattning framhålla att hela antalet tillkommande parkeringsplatser för boende/verksamma i södra skärgården bör vara sk tillståndsparkeringar. Antalet fasta förhyrda platser behöver alltså inte utökas från dagens nivå. Detta för att ca 25 % fler boende/verksamma i Södra skärgården ska få parkeringsmöjlighet nära skärgårdsbåtarna.

Om tillståndssystemet sköts på ett ansvarsfullt sätt, dvs att ett tak sätts och respekteras av Parkeringsbolaget om max 125 tillstånd per 100 fysiska platser, så fungerar systemet väl och kommer enligt vår bedömning att accepteras av de boende och verksamma i skärgården. Parkeringsbolaget har tidigare genom att sälja ända upp till 155 tillstånd per 100 platser bidragit till att skapa misstro och motstånd mot tillståndsmodellen som sådan, men verkar sköta frågan bättre nu efter fleråriga påpekanden från SSIS.

SSIS' kommentarer till p 3:

Stadsledningskontorets angivande av "Skeppsbron" är, utgår vi från, en felskrivning. "Stenpiren" bör det naturligtvis stå.

Men vi vill dessutom verkligen framhålla möjligheten att knyta samman skärgårdstrafiken med älvtrafiken. Genom en trafikmässig samordning vid älvtrafikens bryggor på ömse sidor älven kan parkeringstrycket på Saltholmen reduceras genom att många skärgårdsbor kan sprida sin parkering på fler punkter och rent av enklare nå sina resmål utan att behöva använda egen bil. NYTTJA GÖTEBORGS VATTENVÄGAR på ett smartare sätt är vårt budskap!

Vattnet kan ses som en redan anlagd infrastruktur som är ständigt tillgänglig och som vare sig kräver underhåll eller ständiga återinvesteringar. Det är en infrastruktur som är ytterst flexibel och där trafiken snabbt kan anpassas efter behov, numera även med hybrid- eller eldrivna fartyg. Det enda Staden behöver investera i är bryggor och anslutningar. Dessutom

vet vi som bor i skärgården att såväl göteborgare som besökande älskar att åka båt! Södra skärgården är för övrigt som turistmål högst rankat på Tripadvisor i Göteborg – före Liseberg! Det borde leda till eftertanke från Stadens sida.

SSIS' kommentar till p 4:

SSIS har sedan några år undertecknat en s k plattform med Älvsborgs Egnahemsförening, ÄEF. I den överenskommelsen ingår att våra organisationer har ömsesidig respekt för varandras perspektiv. Det innebär konkret att vi från SSIS' sida förklarar att vi inte verkar för fler parkeringsplatser på Saltholmen än vad som redan finns med hänsyn till Älvsborgsbornas önskemål om att Saltholmen inte ska överbelastas trafik- och parkeringsmässigt. Vi är å andra sidan också överens om att de parkeringsplatser som redan finns bör prioriteras för boende och verksamma i Södra skärgården med hänsyn till den brist på parkering som råder trots det extremt låga bilinnehav som skärgårdsborna faktiskt har, jämfört t ex med Älvsborgsbornas bilinnehav.

SSIS värnar vår överenskommelse med ÄEF och mot den bakgrunden motsätter vi oss formuleringen om fler parkeringsplatser på Saltholmen. För oss räcker det gott att de parkeringsplatser som redan finns så långt som möjligt prioriteras för boende och verksamma i Södra skärgården.

Däremot ställer vi oss positiva till att öka parkerings- och båtuppställningsmöjligheterna på Långedrag/Hinsholmen. Det bör som nämnts ovan i första hand ske inom ramen för befintliga parkerings- respektive båtuppläggningsytor.

SSIS' kommentarer till p 5:

Stadsledningskontorets formulering preciserar inte tydligt nog att den föreslagna utredningen bör ske inom ramen för den nya översiktsplan som fn håller på att tas fram och inte en framtida översiktsplan som kan dröja ca 10 år. Därav vårt förslag till precisering.

SSIS' kommentar till p 6:

Med beslut enligt SSIS' förslag enligt ovan föreslår vi att kommunfullmäktiges uppdrag från 2016-05-12, § 8, förklaras fullgjort.

SSIS' kommentar till stadsledningskontorets förslag till beslut i kommunstyrelsen:

SSIS avvisar stadsledningskontorets förslag om en "utvärdering" år 2022/2023. Skärgårdens befolkning är hjärtligt trötta på Stadens eviga utredningar kring parkeringsfrågan på Saltholmen/Långedrag, vilken i grund och botten inte är särskilt svår att klara ut. Det handlar nu om att efter årtionden av utredningar, äntligen gå från ord till handling. Vi är därför inte intresserade av en s k utvärdering flera år framåt i tiden. Däremot bör kommunstyrelsen begära en uppföljning redan nästa höst. En enkel uppföljning som belyser om fullmäktiges

beslut har fullgjorts eller åtminstone påbörjats. Och eventuellt en bedömning av vilka effekter som åtgärderna har resulterat i.

Södra skärgården i samverkan, SSIS

Gustaf Asplund
Ordförande

Jan Kaaling
Vice ordförande